

Антимонопольний комітет України

РІШЕННЯ

адміністративної колегії Івано-Франківського обласного
територіального відділення

25.08.2016 р.

№25

Справа № 22/П-2016

м. Івано-Франківськ

Про припинення порушення
законодавства про захист економічної
конкуренції і накладення штрафу

Адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 22/П-2016, розпочатої за результатами розгляду колективної заяви підприємців, які здійснюють діяльність з реалізації продовольчих та непродовольчих товарів на ринку по вул. Дзвонарська, 15, м. Калуш (вх. від 12.04.2016 № 37/П), у зв'язку з наявністю в діях фізичної особи – підприємця ОСОБА (АДРЕСА) та фізичної особи – підприємця ОСОБА (АДРЕСА) ознак порушення, передбаченого пунктом 1 частини 2 статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання, які стосуються встановлення цін реалізації товарів, та подання другого відділу досліджень і розслідувань від 10.08.2016 № 152 про попередні висновки у справі,

ВСТАНОВИЛА

За інформацією ТОВ фірма «Гоба» (вул. Каракая, 24А, м. Калуш, ідентифікаційний код – 13650389, надалі ТОВ «Гоба», Товариство), отриманою на вимогу територіального відділення від 15.04.2016 № 04-07/141, земельна ділянка, на якій розташований ринок по вул. Дзвонарська, 15, м. Калуш (надалі – Ринок), згідно державного акту на право власності на земельну ділянку ІФ № (інформація з обмеженим доступом), виданого 06.09.2005 Калузьким міським відділом земельних ресурсів на підставі договору купівлі-продажу ВВТ № (інформація з обмеженим доступом), є власністю Товариства. Площа земельної ділянки становить га (інформація з обмеженим доступом), цільове призначення земельної ділянки – для роздрібної торгівлі та комерційних послуг.

Як з'ясовано з інформації виконавчого комітету Калуської міської ради (надалі – Виконком), отриманої на вимогу територіального відділення від 18.05.2016 № 04-07/188, до передачі Ринку у власність ТОВ «Гоба» рішенням Калуської міської ради від 24.07.2002 № 64 «Про вилучення земельних ділянок, затвердження матеріалів інвентаризації, проектів відведення та надання земельних ділянок в оренду» ТОВ «Гоба» було надано в оренду земельну ділянку по вул. Дзвонарській, 15, м. Калуш, загальною площею 4194 м.кв. для організації ринку, а рішенням Виконкому від 31.05.2005 № 256 (із змінами відповідно до рішення Виконкому від 20.09.2005 № 469) затверджений акт Державної технічної комісії від 26.05.2005 про прийняття в експлуатацію реконструйованих викуплених будівель та споруд продуктового ринку по вул. Дзвонарській, 15, м. Калуш.

Крім того, управління ветеринарної медицини ТОВ «Гоба» надано експлуатаційний дозвіл для потужностей (об'єктів) з виробництва, переробки або реалізації харчових продуктів від 07.02.2008 № 5 для реалізації продуктів харчування тваринного і рослинного походження.

Обов'язковий державний ветеринарно-санітарний контроль та нагляд за дотриманням ветеринарно-санітарних вимог при торгівлі тваринами, м'ясом, м'ясопродуктами, молоком, молокопродуктами, яйцями, рибою, рибопродуктами, медом, іншою продукцією тваринного і рослинного походження на Ринку здійснює Калуська державна лабораторія ветеринарної медицини.

Постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2009 № 868 затверджено Положення про основні вимоги до організації діяльності продовольчих, непродовольчих та змішаних ринків (надалі – Положення), дія якого поширюється на всі ринки незалежно від форми власності, при цьому, послуги з обслуговування та утримання торговельних місць на території ринку надаються суб'єктом господарювання, який є юридичною особою.

Відповідно до Положення, під терміном «ринок» розуміється об'єкт торгівлі, на території якого суб'єкт господарювання, що має право на користування чи розпорядження земельною ділянкою, на якій даний об'єкт розташований, організовує та/або забезпечує створення належних умов для провадження торговельної діяльності підприємцями.

В ході опитування підприємців, що здійснюють свою діяльність на Ринку, встановлено, що Ринок обладнаний торговельними приміщеннями площею від 8 до 20 м.кв, торговельними місцями (площами), де реалізуються продовольчі та непродовольчі товари, в тому числі продукти харчування власного виробництва (овочі, м'ясо, молочні продукти).

Вищенаведене свідчить, що об'єкт ТОВ «Гоба» по вул. Дзвонарська, 15, м. Калуш, є ринком.

Згідно свідоцтва на право власності на нерухоме майно від 06.11.2013 САК № (інформація з обмеженим доступом) Товариство є власником нерухомого майна, розташованого за адресою 1: інформація з обмеженим доступом, а саме: 10 крамниць загальною площею 1041,6 м.кв, лабораторія (48,7 м.кв.), контора (48,3 м.кв.), туалети (39,8 м.кв.). При цьому, Товариство

вказало, що не надає в оренду торгові місця та надало копії договорів, укладених з фізичними особами – підприємцями ОСОБА (АДРЕСА, надалі – ФОП ...), ОСОБА (АДРЕСА, надалі – ФОП ...), ОСОБА (АДРЕСА, надалі – ФОП ...), ОСОБА (АДРЕСА, надалі – ФОП ...) та ін., предметом яких є надання в тимчасове платне користування частин нежитлових приміщень для комерційного використання. Станом на 01.01.2016 року Товариством надано в оренду 843,5 м.кв. нежитлових приміщень, станом на 01.05.2016 – 912,5 м.кв.

Встановлено, що зазначені підприємці надають орендовані у ТОВ «Гоба» нежитлові приміщення в тимчасове використання (суборенду) підприємцям, що здійснюють торгівлю продовольчими та непродовольчими товарами на території Ринку.

За поясненнями зазначених суб'єктів господарювання вартість суборенди нежитлових приміщень залежить від їх площі, розташування та попиту.

Інформація щодо площі нежитлових приміщень та вартості їх суборенди наведена в Таблиці 1.

Таблиця 1

Орендодавець	Площа нежитлових приміщень, що передані в суборенду (м.кв)		Вартість суборенди нежитлових приміщень для СПД (грн./м.кв.)	
	2015 рік	2016 рік	2015 рік	2016 рік
ОСОБА	100,0	100,0	від 116	від 160 (з 01.04.2016)
ОСОБА	270,0	156,7	від 116	від 160 (з 01.04.2016)

Слід зазначити, що згідно укладених з ТОВ «Гоба» договорів, вартість оренди нежитлових приміщень для вищевказаних підприємців у 2015 році складала 15 грн./м.кв., у 2016 році - 20 грн./м.кв.

За результатами опитування підприємців, які прийняли в суборенду торговельні приміщення, що проводилось працівниками територіального відділення 25.05.2016, встановлено.

З 01.04.2016 ОСОБА встановила наступну вартість суборенди торговельних приміщень, для прикладу:

- для ОСОБА (крамниця № ..., площа – 10,97 м.кв.) – 160 грн./м.кв. (до 01.04.2016 – 116 грн./м.кв.);

- для ОСОБА (торг. місце № ..., площа – 4,0 м.кв.) – 2000 грн. (до 01.04.2016 – 1200 грн.);

- для ОСОБА (торг. місце № ..., площа – 4,0 м.кв.) – 2000 грн. (до 01.04.2016 – 1200 грн.);

- для ОСОБА (торг. місце № ..., площа – 4,0 м.кв.) – 2000 грн. (до 01.04.2016 – 1200 грн.);

- для ОСОБА (торг. місце № ..., площа – 4,0 м.кв.) – 2000 грн. (до 01.04.2016 – 1200 грн.);

- для ОСОБА (торг. місце № ..., площа – 4,0 м.кв.) – 2000 грн. (до 01.04.2016 – 1200 грн.); і т.д.

ОСОБА з 01.04.2016 також підвищив вартість суборенди торговельних приміщень, для прикладу:

для ОСОБА (крамниця № ..., площа – 12,1 м.кв.) – 160 грн./м.кв. (до 01.04.2016 – 125 грн./м.кв.);

для ОСОБА (крамниця № ... , площа – 16,5 м.кв.) – 160 грн./м.кв. (до 01.04.2016 – 125 грн./м.кв.);

для ОСОБА (площа – 16,5 м.кв.) – 160 грн./м.кв. (до 01.04.2016 – 96 грн./м.кв.).

Таким чином, ОСОБА та ОСОБА одночасно підвищили вартість суборенди торговельних приміщень від 160 грн./м.кв. в місяць з 01.04.2016. В той же час, ОСОБА та ОСОБА надали пояснення щодо причин підвищення вартості суборенди торговельних приміщень: вартість суборенди торговельних приміщень встановлюється в залежності від площі та місця їх розташування; вартість суборенди змінюється в залежності від попиту та ситуації на ринку надання торговельних приміщень в оренду. При цьому, розрахунки економічно - обґрунтованої вартості суборенди торговельних приміщень не здійснювались.

Отже, згідно своїх пояснень ОСОБА та ОСОБА повідомили про причини підвищення вартості суборенди торговельних приміщень, які містять ідентичне по суті обґрунтування та які не підтверджені відповідними економічними розрахунками, що свідчить про погодження цими підприємцями конкурентної поведінки між собою під час встановлення з 01.04.2016 вартості суборенди торговельних приміщень.

У відповідь на вимогу у справі ОСОБА повідомив, що витрати на утримання орендованих ним торговельних приміщень на Ринку (сплата єдиного податку, вивіз сміття, послуги дератизації, дезінсекції, дезінфекції, миючі засоби та матеріали, електроенергія, заробітна плата найманих працівників) у 2016 році становили: у січні – 15576 грн., у лютому – 16069 грн., у березні – 15247 грн., в квітні – 14868 грн., в травні – 14469 грн. На підтвердження зазначених витрат надані оплачені рахунки про купівлю хімічних та миючих засобів, квитанції про сплату послуг з вивезення сміття та довідку, видану ТОВ «Гоба», про сплату ОСОБА вартості спожитої електроенергії та природного газу за період січня-травня 2016 року на загальну суму 34298 грн. Крім того, протягом 2015 – 2016 років здійснено реконструкцію молочного павільйону на загальну суму 48 тис.грн., споруджено майданчик для сміття (15 тис.грн.), упорядкування адміністративних приміщень Ринку (27 тис.грн.), прокладання системи водопостачання для промивки території (4,7 тис. грн.), придбання, монтаж будки для охоронців (8,6 тис.грн.), придбання баків для сміття (9 тис.грн.) та ін.

У відповідь на вимогу у справі ОСОБА повідомила, що витрати на утримання орендованих ним торговельних приміщень на Ринку (сплата єдиного податку, господарські товари та миючі засоби, електроенергія, заробітна плата найманих працівників) у 2016 році становили: у січні –

12418 грн, у лютому – 12468 грн, у березні – 12523 грн., в квітні – 12768 грн., в травні – 10489 грн. На підтвердження зазначених витрат ОСОБА надані оплачені рахунки про купівлю господарських товарів, відомості про нарахування заробітної плати найманим працівникам та видану ТОВ «Гоба» довідку про сплату нею вартості спожитої електроенергії за період січня-травня 2016 на загальну суму 35274 грн. Як зазначила ОСОБА, протягом 2015 – 2016 років здійснено покращення торговельних приміщень та прилеглої території на загальну суму 21450 грн. (заміна труб водопостачання в м'ясному павільйоні, придбання та встановлення систем відео нагляду, ремонт сходів та часткова заміна бруківки, ремонт холодильного обладнання, придбання колод для розробки м'яса).

Проте, підтверджуючих матеріалів щодо проведення ремонтних робіт ОСОБА та ОСОБА не надали, мотивуючи це тим, що ведуть спрощений бухгалтерський облік.

Як зазначили ОСОБА та ОСОБА, ними 02.02.2016 укладено договір про взаєморозуміння та співробітництво з ТОВ «Гоба», згідно якого сторони зобов'язуються брати участь у розбудові Ринку, покращення його функціонального призначення, підвищення його комфортності та безпеки. Крім того, додатком 1 до договорів оренди, укладених між підприємцями та ТОВ «Гоба» передбачено, що орендар повинен здійснювати за власний рахунок поточний, капітальний та дрібний ремонт торговельних приміщень та прилеглої території. Зокрема, ОСОБА зазначив, що ним з 01.04.2016 організовано охорону приміщень, що зумовило понесення додаткових витрат на її влаштування та функціонування, заплановано збільшення штату охоронців.

Вищезазначене стало причиною підвищення з 01.04.2016 вартості суборенди орендованих ними торговельних приміщень на Ринку. Також, підприємці зазначили, що при встановленні однакового рівня вартості суборенди торговельних приміщень на Ринку з 01.04.2016 їм не було відомо, що такі їх дії відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції можуть бути кваліфіковані як змова.

Підприємці повідомили, що в подальшому будуть відповідально ставитись до процесу ціноутворення та враховувати вимоги чинного законодавства.

Згідно частини першої статті 5 Закону України «Про захист економічної конкуренції» узгодженими діями є укладення суб'єктами господарювання угод у будь-якій формі, прийняття об'єднаннями рішень у будь-якій формі, а також будь-яка інша погоджена конкурентна поведінка (діяльність, бездіяльність) суб'єктів господарювання.

За умов значної конкуренції на ринку відбувається змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, що є змістом поняття конкуренції згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Згідно частини першої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними узгодженими діями є узгоджені дії, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції.

Цінова конкуренція є найпомітнішою та найважливішою формою конкуренції.

Частиною другою статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними узгодженими діями, зокрема, визнаються узгоджені дії, які стосуються встановлення цін чи інших умов придбання або реалізації товарів.

Координована поведінка ОСОБА і ОСОБА щодо встановлення в один період часу, на одному рівні, без належного економічного обґрунтування вартості суборенди торгових приміщень (площ), коли ці суб'єкти господарювання формально діють незалежно, свідчить про «мовчазну змову» між ними.

Така домовленість спрямована на обмеження їх конкуренції з метою підвищення прибутків і без мети здобуття об'єктивних переваг для ефективності ринку та споживачів (суборендарів).

Отже, погодивши конкурентну поведінку між собою під час встановлення вартості суборенди торговельних приміщень на Ринку, ОСОБА та ОСОБА вчинили антиконкурентні узгоджені дії, які стосуються встановлення цін реалізації товарів.

Таким чином, матеріалами справи доведено, що дії ОСОБА та ОСОБА, які полягали у погодженні конкурентної поведінки між собою під час встановлення в один період часу - з 01.04.2016, на одному рівні, без належного економічного обґрунтування вартості суборенди торговельних приміщень (площ) на ринку по вул. АДРЕСА, є порушенням, передбаченим пунктом 1 статті 50 та пунктом 1 частини 2 статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання, які стосуються встановлення цін реалізації товарів.

На виконання пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року за №169-р), листами від 10.08.2016 № 04-07/325 та № 04-07/326 ОСОБА та ОСОБА надіслано копії подання про попередні висновки від 10.08.2016 № 152 у справі № 22/П-2016.

Станом на дату прийняття рішення у справі ОСОБА та ОСОБА не надали заперечень стосовно положень, викладених у поданні про попередні висновки у справі № 22/П-2016. В ході прийняття рішення на засіданні адміністративної колегії територіального відділення представник підприємців повідомив про визнання ними вчинення порушення та зазначив, що накладення великого розміру штрафу призведе до неможливості

виконання умов договору з ТОВ «Гоба» в частині капіталовкладень на розбудову Ринку, підвищення його комфортності та безпеки.

За інформацією Калуської ОДПІ ГУ Державної фіскальної служби України в Івано-Франківській області обсяг доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2015 рік ОСОБА склав ... (інформація з обмеженим доступом) тис.грн., ОСОБА – ... (інформація з обмеженим доступом) тис.грн.

При визначенні розміру штрафу враховано:

- порушення вчинено вперше;
- порушення визнано;
- сприяння розслідуванню в справі.

Керуючись статтями 12, 12', 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтю 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р (зі змінами), адміністративна колегія територіального відділення

ВИРІШИЛА

1. Визнати дії ОСОБА (вул. АДРЕСА) та ОСОБА (вул. АДРЕСА), які полягали у погодженні конкурентної поведінки між собою під час встановлення в один період часу - з 01.04.2016, на одному рівні, без належного економічного обґрунтування вартості суборенди торговельних приміщень (площ) на ринку по вул. АДРЕСА, порушенням, передбаченим пунктом 1 статті 50 та пунктом 1 частини 2 статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання, які стосуються встановлення цін реалізації товарів.

2. За вчинене порушення накласти на ОСОБА штраф у розмірі 7 000,00 (сім тисяч) гривень.

3. За вчинене порушення накласти на ОСОБА штраф у розмірі 6 000,00 (шість тисяч) гривень.

Згідно з частиною третьою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» особа, на яку накладено штраф за рішенням органу Антимонопольного комітету України, сплачує його у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладання штрафу.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати відповідно до Антимонопольного комітету України або його територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржено повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання. Цей строк не може бути відновлено.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

Т. Савчин

Члени колегії

В. Тимків

А. Мажак

Н. Борищак